



HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Osaühing Vladparal

Õppekavarühm koduteenindus

HINDAMISARUANNE



Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond



Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Osaühing Vladparal
Veebilehe aadress	https://vladparal.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses, telefon	Ksenia Žukova, 5590 3685
Hindamiskomisjon	<p>Ene Külanurm: Enel on Tartu Ülikooli magistrikraad koolikorralduses. Ta on pikka aega olnud tööl õpetajana Jõgevamaa Gümnaasiumis, aga koostanud õppekavasid ja viinud õpet läbi ka täiskasvanute täiendusõppes (koostöös töötukassaga). Koolisiselt on ta juhtinud sotsiaalhoolduse, majutuse- ja toitlustamise, müügikorralduse ja koduteeninduse õppekavade koostamist. Lisaks õpetaja- ja koolitajatööle on Ene tegelenud ka HTM-i juures kutseõppeasutuste täiendkoolituse õppekavade eksperdina ning on kahel korral osalenud ka kutseõppeasutuste kvaliteediauhinna määramise töös. Samuti on ta juhtinud koduteeninduse riikliku õppekava koostamise töörühma. Ene osaleb Eesti Haridustöötajate Liidu esindajana ka õpetaja kutse andmise komisjonis.</p> <p>Helge Alt: Helge on lõpetanud Tartu Ülikooli magistriõppe pedagoogika alal, lisaks on tal magistrikraad ka Tallinna Ülikoolist (kodunduse, käsitöö, joonestamise ja keemia õpetaja). Ta on juba alates 1993. aastast tegelenud puhastusvaldkonna alaste koolituste pakkumisega nii kutsehariduses kui ka täiskasvanute koolitamises. Sellel ajal on ta koostanud õppekavasid nii Puhastusekspert OÜ-s, kutsekoolidele, osalenud ka koduteeninduse riikliku õppekava koostamisel. Lisaks on ta tegutsenud RKT lühikoolituste õppekavade hindajana, osalenud eksperdina HAKA poolt läbi viidud kutseharidusasutuste kvaliteedihindamises ja erinevate valdkonna EVS standardite koostamisel ning panustanud alates 2003. aastast ka puhastusvaldkonna ning kahjuritõrje kutsestandardite koostamisse. Helge on pikalt panustanud ka valdkondlikku kutse andmisse, ta on puhastusteeninduse kutseid välja andva kutsekomisjoni esimees ning Kutsekoja juures tegutseva Teeninduse kutsenõukogu aseesimees. Helge on OÜ Puhastusekspert OÜ koolitaja ja juht ning koolitab igapäevaselt valdkonna spetsialiste. 2022. aastal valis ETKA Andras koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga Helge Aasta Koolitajaks.</p>
Hindamisperiood	Jaanuar 2023 - mai 2023

Valimi õppekavad	Puhastusteenindaja
------------------	--------------------

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	4
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	6
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	9
III KOOLITAJAD	13
IV RESSURSID	14

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab täiskasvanute koolituse seaduses (TäKS) ja täienduskoolituse standardis määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning HAKA juhendis sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad
- ressursid

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitusid** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusid arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt HAKA juhendis sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 24.01.2023.

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele: Osaühing Vladparal eneseanalüüs oli lühike ning mõnevõrra pealiskaudselt koostatud. Eneseanalüüsiga tutvumise käigus tekkinud küsimustele vastasid Osaühing Vladparal esindajad veebivestlusel.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 07.02.2012.

Komisjon saatis esmase hindamisaruande asutusele 3.05.2023.

Asutusel ei olnud kommentaare hindamisaruandele.

Komisjon esitas lõpliku aruande HAKAle 10.05.2023.

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- Osaühing Vladparal eneseanalüüs
- Puhastusteenindaja õppekava <https://vladparal.ee/erialad/puhastusteenindaja/>
- Vladparal Õppekeskuse õppekorralduse alused (veebileht)
- Tegevuse kvaliteedi tagamise alused (veebileht)
- Hindamisvestlus (07.02.2023)
- Koolitajate CV-d

Õppekavarühma koduteenindus analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõenduspõhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatvormil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Asutuse eneseanalüüsist ja hindamisvestlusest selgus, et asutusel puuduvad õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted. Eneseanalüüsis on välja toodud, et õppekava väljatöötamisel on tuginetud Puhastusteenindaja I ja II kutsestandardile. Need kutsestandardid kaotasid kehtivuse aastal 2014 ja sellest järeldub, et õppekava arendamist ja parendustegevusi ei toimu. Õppekava koostamise ja parendamises osas puudub koolitusasutusel nõuetele vastav nägemus (vastavus täiskasvanute koolituse seadusele (TäKS) ja täienduskoolituse standardis kehtestatud nõuetele). Koolitusasutus peab küll oluliseks õppekavas olevaid teemasid, aga vähem tähelepanu pööratakse koolituse eesmärgile ning õpiväljundite saavutamisele.

Koolitusasutuse juht ja koolitajad ei osanud selgitada, millal on õppekava koostatud. Vestluses koolitusasutuse juhi ja koolitajatega selgus, et nad ei näe vajadust õppekava uuendamiseks ega parendamiseks, sest õppijate suulisest tagasisidest selgub, et õppekava on hea, lühike ja kompaktne. Juht ja koolitajad sõnasid, et õppekava on koostatud kutsestandardi ja erialaõpikute järgi. Komisjon leiab ka eelkirjeldatu põhjal, et õppekava arendamist ja parendustegevusi ei toimu.

Veebilehel on info: "Meie õppeprogrammid on kogenud pedagoogide poolt välja töötatud ning on litsentseeritud Eesti Vabariigi Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt vastavalt kõikidele erialastele ja Euroopa Liidus üldkasutatavate standarditele". Koolitusasutuse juht ei osanud vestlusel selgitada selle tähendust ega olnud kursis selle informatsiooni olemasoluga koolitusasutuse veebilehel. Kuna Haridus- ja Teadusministeerium ei anna alates 2015. aastast koolitusasutustele litsentse ning ei ole olemas EL-i vastavaid standardeid, teeb komisjon järelduse, et veebilehel on eksitav ja vananenud informatsioon.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Asutusel puuduvad õppekava väljaarendamise ja uuendamise põhimõtted. Komisjon soovib need välja töötada, et tagada õppekavade kvaliteet. Selleks tuleks kaasata õppekava arendusse erinevaid sidusrühmasid ning õppekava parendamiseks kasutada õppijate, koolitajate, tööandjate ja koolituse tellijate tagasisidest tulenevaid ettepanekuid.
- 2) Õppekava väljatöötamise aluseks olev kutsestandard on kehtetu. Komisjon soovib uuendada õppekava lähtuvalt kehtivast kutsestandardist (<https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/11025037>).
- 3) Asutuse veebilehel on aegunud ja õppijaid eksitav informatsiooni. Komisjon soovib kodulehel olev teave korrastada, et see oleks vastavuses hetkeolukorraga.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele (täienduskoolituse standard § 2 lg 2). Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid.

ANALÜÜS

Puhastusteenindaja õppekava õppe mahuks on 70 tundi, millest 30 tundi on auditoorne töö, 25 tundi on praktiline töö ja 15 tundi on iseseisev töö. Õppekava eesmärgiks on: “Omada teadmisi elukeskkonna puhtana hoidmiseks”. Asutuse esindajate sõnul on õppekava maht optimaalne, õppijatele meeldib lühike õppekava. Nii koolitusasutuse juht kui ka koolitajad kinnitasid, et mõne õppijaga tuleb tegeleda rohkem, kui õppekava maht ette näeb. Selleks kasutatakse nii hommikuseid kui ka õhtuseid aegu. Intervjuul koolitajatega selgus, et kõikidele õppekavas olevatele teemadele ei ole siiski võimalik keskenduda piisava põhjalikkusega.

Õppekava pealkiri ja eesmärk ei ole omavahel kooskõlas. Õppekava pealkiri eeldab praktilisi oskusi puhastusteenindajana, eesmärk eeldab teoreetiliste teadmiste olemasolu. Õppekavas välja toodud eesmärk (elukeskkonna puhtana hoidmine) on väga üldsõnaline. Koolitusasutuse õppekavade kvaliteedi tagamise tingimused ja kord sätestab muuhulgas järgnevat: “Õppekava koostamisel lähtutakse sihtgruppide vajadustest ning iga koolitus peab olema praktilise suunitlusega ja aitama sihtgrupil saavutada paremaid ning mõõdetavaid tulemusi”. Seega, koolitusasutus on sätestanud, et koolitus peab olema praktilise suunitlusega ja tulemused peavad olema mõõdetavad. Komisjon on seisukohal, et õppekavas kirjeldatud õpiväljundit pole võimalik mõõta ja loetletud teemad ei taga praktiliste oskuste saavutamist.

Õppekavas ei ole kirjeldatud, millised on kasutatavad õppemeetodid ja hindamismeetodid. Õppekavas on ainult üks õpiväljund (“Õpilane tunneb puhastusvahendeid, pinnamaterjale ja nende hooldustingimusi, tunneb koristusinventari”). Kirjeldatud õpiväljund ei kata koolituse tervikut ning lisaks sellise sõnastusega õpiväljundi omandamist pole võimalik mõõta ja hinnata, sest õpiväljund ei ole sõnastatud väljundipõhiselt. Õpiväljundi sõnastus on õppija jaoks eksitav, sest põhineb määratlusel „tunneb“, mis ei anna selgust, kas omandatakse ka praktilisi oskusi. Kasutatud terminid on samuti ebakorrektsed. Näiteks “pinnamaterjal” ei ole kasutusel kutsestandardis ega koristusvaldkonna sõnavarastandardis (EVS 900:2009). Komisjon leiab, et õpiväljundid peaksid olema sõnastatud õppeprotsessi eesmärgist lähtuvalt ning need peavad olema hinnatavad ja piiritletud aja jooksul (õppekavas planeeritud tundidega) omandatavad. Õppekava õpiväljundid peaksid väljendama seda, mida ja kuidas koolitav teeb. Õpiväljundid on õppekava kõige olulisem ja kesksam komponent. Nende põhjal valitakse õppemeetodid ja otsustatakse õppe ülesehitus, õppe sisu ja hindamismeetodid. Tegemist on praktilise erialaga ning olulised on reaalsed oskused, nende kirjeldused õpiväljundites.

Õppekavas käsitletavate teemade loetelu on pikk, kuid sidusus eesmärgi, õpiväljundiga ja hindamismeetodiga puudub. Osad teemad tekitavad segadust, miks need on õppekavas, kui õppekava eesmärgis, õpiväljundis, kutsestandardis neid ei sisaldu. Samuti ei selgu, et koolitajatel oleks pädevus neid õpetada, nagu näiteks teemad esmaabi andmine ja tuleohutusreeglid - nendel teemadel koolitamiseks on tarvis eraldi väljaõppega koolitajat.

Õppekavas on välja toodud õppe maht ja selle jagunemine (30 akadeemilist tundi teooriat, 25 tundi praktikat ja 15 tundi iseseisvat tööd), kuid puudub selgitus, kuidas ja millises mahus erinevaid teemasid käsitletakse. Vestlusel selgitas praktika juhendaja, et iseseisev töö on tegelikult õppija praktiline töö, mille käigus õppija sooritab

juhendaja jälgimise all praktilisi tegevusi. Komisjon käsitleb seda kui individuaalset koolitaja poolt suunatud praktilist tegevust, mitte iseseisvat tööd. Iseseisev töö on õppija poolt teostatav tegevus mille ta teostab iseseisvalt, ilma juhendaja abita. Sellest tulenevalt leiab komisjon, et õppe mahtude kirjeldus õppekavas on eksitav.

Vestluses koolitajatega selgus lisaks, et õppekava teemad leiavad õppetöö käigus käsitlemist, kuid nende eelnevat jaotamist ja aja planeerimist ei toimu. Rakendatakse individuaalset lähenemist õppijale ja vastavalt sellele planeeritakse aega teemade käsitlemisel, seega kodulehel ja õppekavas olev informatsioon ja tegelikkus on mõnevõrra erinevad.

Õppekavas pole kirjeldatud hindamist ega sellele seatud lävendeid – mainitud on üksnes arvestust. Vestlusel koolitajatega selgus, et hindamismeetodiks on suuline vestlus arvestusel. Arvestus toimub koolituse lõpus ja selle viib läbi teoreetilise osa koolitaja. Koolitaja lubab vestluse käigus kasutada konspekti ja peab oluliseks, et õppija leiaks konspektist olulise informatsiooni üles. Praktikajuhendaja hindamismeetodiks on praktiliste ülesannete täitmise tagasisidestamine, kuid selleks puuduvad kriteeriumid. Komisjon on seisukohal, et 5-6 teoreetilise küsimusega ei ole võimalik hinnata õppija omandatud teadmisi ja praktilisi oskusi. Samuti puuduvad hindamiskriteeriumid. Õppekavas on 14 teemat, millest komisjon järeldab, et kõikide teemade hindamist ei toimu.

Kokkuvõtteks leiab komisjon, et puudub sidusus erinevate õppekava osade vahel.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õpiväljund on sõnastatud liiga üldiselt, teadmispõhiselt, sellega ei ole võimalik hinnata puhastusteenindaja tööks vajalikke praktilisi oskusi. Tegemist on praktilise erialaga, kuid õpiväljund nõuab teadmiste olemasolu, mitte praktiliste oskuste omandamist. Komisjon soovib lähtuda õpiväljundite sõnastamisel täienduskoolituse õppekava koostamise juhendmaterjalist. Soovitame koostada selgelt sõnastatud ja hinnatavad õpiväljundid, hoides fookuses, mida ja kuidas koolitav pärast koolituse lõppemist teeb.
- 2) Komisjon soovib selgelt määratleda õppekava eesmärki ja õpiväljundid. Koolitusasutus on oma veebilehel välja toonud, et õppekava peab olema praktilise suunitlusega, kuid õppekava eesmärk on sõnastatud liialt üldiselt ja õpiväljundi sõnastus on ainult teadmispõhine. Eesmärgist ja õpiväljunditest lähtuvalt saab valida õppekava teemad ja sisu ning seejärel vaadata kriitilise pilguga üle õppekava maht.
- 3) Soovitame vastavalt õpiväljunditele määratleda asjakohased hindamismeetodid ning hindamiskriteeriumid. Hetkel sõnastatud õpiväljund on ebamäärane ja selle saavutamine ei ole mõõdetav, samuti ei ole õppekavas kasutatavaid hindamismeetodeid ja -kriteeriume.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Asutusel on kasutamisel õppekava, mis on koostatud kutsestandardi järgi, mille kehtivus lõppes aastal 2014. Asutusel puuduvad õppekava väljaarendamise põhimõtted ja protsess. Sellest tulenevalt ei ole õppekava arendusprotsessi kaasatud erinevaid sidusrühmasid. Koolitusasutuse juht usaldab koolitajaid õppekava läbiviimisel, koolitajate väitel said nad õppekava juhilt. Õppekavas puuduvad hindamiskriteeriumid. Õppekavas välja toodud õpiväljund on sõnastatud liialt üldiselt ja teadmispõhiselt, mitte väljundipõhiselt. Selle tõttu ei ole õpiväljundit võimalik saavutuspõhiselt mõõta ega hinnata. Tegemist on praktilise erialaga, oluline on sõnastada õpiväljundid, mis võimaldavad omandatud praktilisi oskusi mõõta.

Komisjoni arvates on õppekava maht liiga väike, arvestades seda, et tegelikult peavad koolitajad kasutama lisatunde õppekava teemade läbimiseks ja kõikidesse teemadesse ei süveneta piisava põhjalikkusega. Arvestades antud valdkonna kriteeriumite puhul osundatud probleemidele, mis puudutavad:

1. õppekava alusdokumendi kehtetust,
 2. õppekava väljaarendamise põhimõtete ja protsessi puudumist,
 3. õppe- ja hindamismeetodite puudumist,
 4. õpiväljundi mittevastavust praktilise õppe saavutamiseks ning
 5. liiga väikest õppe mahtu,
- hindab komisjon valdkonna nõuded mitte täidetuks.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS:

Nõuded ei ole täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

ANALÜÜS

Vestlusel selgitas koolitusasutuse juht, et kui tulevad uued õppijad (peamiselt Töötukassa suunamisega), siis koolitaja vestleb nendega. Esimesel päeval uuritakse õppijate soove ja vajadusi. Vestluse järgselt otsustab koolitaja, millistele teemadele rohkem tähelepanu pöörata.

Koolitajad selgitasid, et teemade käsitlemisel lähtutakse sellest, kuhu koolitusel osaleja soovib edaspidi tööle asuda. Õppeprotsessi käigus läbitakse kõik õppekavas olevad teemad, kuid süvitsi ei minda nendes teemadesse, mis pole vajalikud tulevases töömaailmas. Koolitajad rõhutasid, et peavad oluliseks individuaalset lähenemist, seega võib eeldada, et õppijad saavad mõjutada õppeprotsessi. Kõige olulisem eesmärk on, et koolitusel osalenud inimene hakkaks oma tööd armastama.

Vestlusel selgus, et tagasisidet õppimisele antakse suulise vestlusega. Koolitaja küsib küsimusi, vastuseid otsivad õppijad konspektist. Kirjeldatai kordamist iga päeva alguses. Komisjoni hinnangul ei anna selline viis objektiivset tagasisidet õppija edasijõudmise kohta. Praktilisi oskusi, mida koolitavad vajavad edaspidises tööelus, ei ole võimalik tagasisidestada ainult konspektist maha lugemisega.

Komisjon toob ka välja, et õppekava eesmärkide ja õpiväljundi edasi andmine õppijatele on problemaatiline. Komisjon leidis tõendeid, et õpiväljundi mõiste, sh selle mõõdetavuse ja hindamise kriteeriumid, on koolitajatele kohati ebaselged. Vestlusel selgus, et ekslikult peetakse õpiväljundiks õppekavas olevat teemat. Kokkuvõtteks võib öelda, et õppijate ootustega küll arvestatakse, ent samaaegselt jääb tagaplaanile õppekavale (ja selle eesmärgile) tuginemine, mh ei tutvustata õppijatele, kuidas toimub hindamine.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppe alguses toimub küll vestlus, kuid komisjon soovib õppe alguses teadlikult käsitleda koos õppijatega õppekava eesmärki, õpiväljundeid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet.
- 2) Komisjon soovib selgelt määratleda, kuidas antakse õppijale tagasisidet tema edasijõudmise kohta. Tagasiside andmise viise tuleks tutvustada ka koolituse alguses. Näiteks võiks õppijatele selgitada, kas ja milliseid proovitoide tehakse, kas ja milliseid kordamisteste, mis mõõdavad edasijõudmist või millisel mõõdetaval viisil antakse tagasisidet edasijõudmise kohta.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku. Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Õppeasutuse kodulehel ja eneseanalüüsis puudub informatsioon kasutatavate õppemeetodite kohta. Vestluses selgus, et õppemeetoditena kasutatakse loengut, vestlust ja praktilises õppes praktilist tööd.

Koolitust viib läbi kaks koolitajat: koolitaja ja praktikajuhendaja. Nende omavaheline koostöö on väga hea, koostöösse on kaasatud ka koolitusasutuse juht. Koolitajad selgitasid, et igasse õppijasse suhtutakse erinevalt, arvestades nende soove, vajadusi ja võimalusi. Erilist märkimist väärib juhus, kus koolituse sai läbida kurtum õppija.

Teooria koolitaja viib koolitust läbi valdavalt loengu vormis. Eelnevalt on õppijale edastatud koolitaja poolt konspekt, mida õppija saab loengu käigus jälgida. Koolitaja peab kõige olulisemaks konspekti olemasolu. Mõnel korral annab koolitajale lahendada situatsiooniülesandeid, võimalikult lihtsaid, sest koolitaja arvates saavutab ta lihtsate ülesannetega õppijaga kiiremini kontakti.

Vestlusel selgus, et õppekavad on koostatud kutsestandardile ja erinevatele õpikutele toetudes, õppekava annab ette koolitusasutus. Koolitajad kirjeldasid vestlusel, kuidas õppekava kohandatakse vastavalt sellele, millised on koolitusel osalejad. Komisjoni hinnangul saab õppekava teha osalejatele sobivaks eelkõige läbi sobivate õppemeetodite, mitte niivõrd läbi sisulise kohandamise.

Eneseanalüüsis kirjeldati, et täiskasvanud õppijatega kasutatakse spetsiifilisi õppemeetodeid. Praktikajuhendaja väitel kujutavad spetsiifilised õppemeetodid endast masinaparki, st koolitusel kasutatakse erinevaid puhastuse valdkonnaga seotud masinaid ja seadmeid. Praktikajuhendaja selgitas, et kliendid on väga teadlikud ja eeldavad teatud vahendeid, seda spetsiifikat ka õppijatele tutvustatakse. Komisjoni hinnangul ei saa olla masinapark õppemeetod. Komisjon jõudis järeldusele, et koolitajatel puudub teadlik lähenemine erinevate õppemeetodite kasutamisele ja teadmised erinevate õppemeetodite kasutamise võimalustest täiskasvanute koolitajana on tagasihoidlikud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1) Komisjon soovib pärast õppekava eesmärgi ja õpiväljundite korrastamist määratleda asjakohased ja vaheldusrikkad õppemeetodid, mis toetavad täiskasvanud õppijatel õpiväljundite saavutamist.

5. **Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.**

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest (täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Koolitusasutuse õppekorralduse alustes on toodud: “Koolituse lõpetamise tingimused on sätestatud koolituse õppekavas. Koolituse õpiväljundid omandanud ning hindamise läbinud õppijale väljastatakse tunnistus.” Koolitusasutuse kodulehel on koolituse info juures toodud, et koolituse lõpetamisel väljastatakse tunnistus, kuid tõendi väljastamise kohta info puudub. Kodulehel puudub informatsioon lõpetamise tingimuste kohta. Eneseanalüüsis on toodud, et õpilased teevad arvestuse koolitusel läbitud materjali ja teadmiste põhjal ning läbitud praktika kohta.

Õppekavas on sätestatud, et koolituse lõpus väljastatakse tunnistus. Puudub info tõendi ning lõpetamise tingimuste kohta. Komisjon juhib tähelepanu, et vastavalt täienduskoolituse standardi nõuetele peab see info õppekavas sisalduma.

Vestlusel koolitusasutuse esindajatega selgus, et lõpphindamisel pööratakse tähelepanu õppija nõrkustele ja esitatakse küsimusi vastavalt sellele. Toodi esile, et hindamisel on oluline konspekti olemasolu, mis on õppijale oluline töövahend. Õppijad tohivad hindamisel kasutada konspekti, st olema võimelised konspekti abil koolitaja küsimustele vastata.

Eneseanalüüsis ja vestlusel selgunu põhjal teeb komisjon järelduse, et koolituse lõpetamise tingimused ei ole asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel ei lähtuta täienduskoolituse standardi nõuetest. Koolituse lõpetamisel antakse tunnistus, kuid objektiivset, läbipaistvat, õpiväljundile põhinevat hindamist ei toimu. Tõendi väljastamise kohta info puudub.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjon soovib viia õppekava lõpetamise tingimused vastavusse täienduskoolituse standardis toodud nõuetele (täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2). Veebilehel ja õppekavas puudub info, millistel tingimustel väljastatakse tunnistus või tõend.. Komisjon soovib selgelt välja tuua millistel tingimustel väljastatakse tunnistus ja millistel tõend.
- 2) Komisjon soovib mõelda läbi lõpphindamise, et see oleks objektiivne, läbipaistev ja aitaks tagada, et õppija on õpiväljundi(d) saavutanud.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Koolitusasutuse veebilehel on dokument "Õppekorralduse alused", milles on sätestatud: "Õppekeskus küsib peale igat koolitust osalejatelt tagasisidet ja parandusettepanekuid. Tagasisidet võib anda nii kirjalikult paber kandjal kui ka digitaalselt. Saadud tagasisidet analüüsime ning kasutame selleks, et pakkuda veelgi kvaliteetsemaid koolitusi. Lektor esitab Õppekeskuse juhatajale peale koolituse lõppu tagasiside koolitustulemuste ja parandus ettepanekute kohta. Pärast tagasisidelehtede saamist õpilaste poolt analüüsib kooli juhtkond nii koolitustulemused kui ka tagasisidelehtede sisu läbi ja teeb parendus ettepanekud lektorile." Seega on olemas alused kirjaliku tagasiside kogumise ja analüüsimise protsessi kohta, et pakkuda veelgi kvaliteetsemat koolitust.

Vestluses koolitusasutuse juhi ja koolitajaga selgus aga, et tegelikult kirjalikult tagasiside küsimist ei toimu ja vastavat küsitlusankeeti kirjalikus vormis ei ole. Koolitaja töö põhjenduseks, et see oleks liigne bürokraatia. Tagasiside küsimine toimub koolituse lõpus suulise vestluse käigus ja seda ei dokumenteerita, ei esitata kirjalikus vormis kooli juhtkonnale ega analüüsita. Koolitusasutuse esindajate sõnul on piisavaks tagasisideks õppijate poolt antud suuline tagasiside.

Komisjoni leiab, et koolitusasutusel on olemas tagasiside kogumise ja analüüsimise protsessi alusdokumendid, kuid praktikas neid ei kasutata. Tagasiside kogumine sihipäraselt, selle analüüsimine ja analüüsi alusel parenduste sisseviimine õppekavasse ning õppeprotsessi aitaks edaspidiste koolituste läbiviimisel pakkuda kvaliteetsemat õpet.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitusasutuses on olemas juhendmaterjal tagasiside saamiseks, kuid seda ei täideta. Soovitame töötada välja tagasiside ankeet, mille küsimused sisaldaksid erinevaid aspekte: nt. õppijate rahulolu õppesisu, õppemeetodite, hindamise, õppemahu, koolitajate ja koolituskeskkonna kohta.
- 2) Komisjon soovitab regulaarselt arendada õppekava, tuginedes koolitatavatelt kogutud tagasiside analüüsile.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolituse läbiviimisel lähtutakse õppija soovidest, mis selguvad esimesel koolituspäeval läbi viidava vestluse käigus. Õppekava kõige olulisemaks osaks peetakse õppekavas olevaid teemasid. Õppekava lõpetamist nimetatakse arvestuseks, kus kasutatakse hindamismeetodina vestlust, eesmärgiga leida vastused konspektist. Õppe lõppedes väljastatakse õppijale tunnistus, kuid tunnistuse väljastamise kriteeriumid puuduvad. Tõendi väljastamise võimalus puudub, seda koolitusasutus ei väljasta. Koolitusasutusel on olemas juhendmaterjal õppijatelt tagasiside kogumise ja analüüsimise kohta, kuid seda ei täideta. Arvestades antud valdkonna kriteeriumite puhul viidatud probleemidele hindab komisjon valdkonna nõuded mitte täidetuks.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded ei ole täidetud

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel (TäKS § 11 lõige 2). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Koolitusasutuse veebilehel on toodud koolitajate nimed ja töökogemus valdkonnas, millest ei selgu, milles kogemus täpsemalt seisneb. Hindamise käigus paluti saata koolitajate CVd, millest ühe koolitaja osas ei selgunud erialaseid ja täiskasvanute koolitamise alaseid enesetäiendusi. Teise koolitaja puhul on toodud ainsa erialase täiendkoolitusena "Puhastusekspert OÜ - Hügieen ja koristus HORECA sektoris, kuluefektiivne vajaduspõhine koristamine INSTA 800" 2 päeva. Antud sündmused olid Erasmus+ projektide teavitusseminarid aastast 2021 ja 2022,, mitte koolitused. Teised koolitused on toimunud üle 15 aasta tagasi ja ei ole otseselt puhastusvaldkonna koolitused.

Eneseanalüüsis kirjeldab koolitusasutus, et koolitajatel on koolituse läbiviimiseks vajalik kvalifikatsioon ja väljaõpe, töökogemus 22 aastat antud valdkonnas. Praktika juhendajaks on asutus valinud juba kvalifitseeritud ja vajaliku väljaõppega juhendaja. CV-dest selgub, et ühel koolitajal on 5 aastat kogemust koristajana ja teisel 10 aastat kogemust koristusainete ja -tarvikute müüjana. Vestluses selgitas koolitusasutuse juht, et ühel koolitajal on olemas kutsetunnistus, kuna ta töötas hotellinduses. Kutseregistrist saadud info näitab, et koolitaja ei ole sooritanud kutseksamit ega oma kutsetunnistust. Samuti ei selgu komisjonile esitatud materjalidest, et koolitaja oleks töötanud hotellinduses puhastusteeninduse valdkonnas.

Vestlusel selgus, et koolitusasutus varustab koolitajaid tehnilise varustusega ja enesetäienduse ning koolitustel käimise eest vastutavad koolitajad ise. Koolitusasutuse juht tõi vestlusel esile, et seni ei ole nõutud koolitajatelt enesetäiendusi. Koolitajatega vestluses küsiti, milliseid koolitusi ja millal ollakse puhastusteeninduse valdkonnas läbinud. Toodi esile raamatute lugemist, üks koolitaja ka erialast tööd. Teine koolitaja möönis siiski, et tal puuduvad erialased koolitused, samas on ta koristuskeemia ekspert, ja osaleb koristusainete ja -seadmete tootjate koolitustel.

Koolitusasutuse õppekorralduse alustes on toodud lektori kvalifikatsiooni kohta "Lektorid peavad omama kõrgemat erialast ning pedagoogilist haridust või olema aktiivselt tegutsenud õpetatavas valdkonnas ning omava vastavasisulist kogemust, mida nad on võimelised tõestama." Tuginedes CV-des toodule ja vestlusel selgunud informatsioonile, teeb komisjon järelduse, et eneseanalüüsis ja vestluses edastatud info ei vasta õppekorralduse alustes sätestatule.

Komisjon leidis ka, et asutusel ei ole kirjeldatud praktika läbiviimise põhimõtteid, st lähtutakse õppija soovidest.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjon soovib pühendada senisest enam koolitajate erialasesse ja täiskasvanute koolituse alasesse ettevalmistusse (nt julgustada ning toetada koolitajate osalemist täienduskoolitustel jne). Hetkel on õppekorralduse alustes toodud nõuded lektorile, ent komisjoni hinnangul neid nõudeid ei täideta.
- 2) Komisjon soovib selgemalt määratleda, mida tähendab õppekorralduse alustes välja toodud "aktiivselt tegutsenud õpetatavas valdkonnas", määratledes konkreetselt kas ja milliseid erialaseid ning täiskasvanute koolituse alaseid pädevusi peab koolitaja omama.
- 3) Komisjon soovib fikseerida praktika läbiviimise põhimõtted.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Tuginedes eeltoodule teeb komisjon järelduse, et koolitajatel puudub piisav erialane ja täiskasvanute koolitaja ettevalmistus ning pole läbitud ka vastavasisulisi koolitusi. Koolitusasutusel puuduvad kirjalikult fikseeritud praktika läbiviimise põhimõtteid, lähtutakse õppija soovidest. Komisjon on seisukohal, et antud kriteeriumi nõuded ei ole täidetud.

KOOLITAJAD: Nõuded ei ole täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Koolitused toimuvad õppekeskuse ruumides Rävala pst 8 Tallinn, praktika toimub aadressil Pirni tn 7B Tallinn, mis on ühe koolitaja töökoht. Eneseanalüüsist selgub, et koolitusasutuse õppeklass on mugav ja kaasaegne, varustatud vajaliku tehnikaga õppe läbiviimiseks. Koolitusasutuse juhi sõnul kasutavad sama õppeklassi ka teised koolitajad ja seetõttu puuduvad teooriaklassis puhastusteeninduse õppekavaga seonduvad õppevahendid. Vajadusel võtab koolitaja need tundi kaasa või näitab neid praktika toimumise kohas.

Eneseanalüüsist ja vestlustest selgub, et veebitunnid viiakse läbi Skype keskkonnas, kuna see on vabavaraline, seda on lihtne kasutada ja videokõnedel ei ole ajalist piirangut. Enne koolituse algust võetakse ühendust kõikide õppijatega ja selgitatakse välja õppijate soovid ning võimalused digiõppes osalemiseks. Koolitusasutus peab oluliseks, et keskkond oleks õppija jaoks mugav (nt ei oleks tarvis teha eraldi kontot). Õppija liitub õpetaja saadetud lingiga ja saab videokõne kanali kaudu kogu õpetaja edastatava kontsepti. Esimeses veebikeskkonnas toimuvast tunnis läbitakse enne õppeteema juurde minemist keskkonna võimalused ja põhifunktsioonid. Õppija saab alati tehnilist tuge nii õppekeskkonnas, aga vajadusel ka seotud tehniliste küsimustega (veebikaamera töötamine, internetiühenduse loomine, dokumentide jagamine ja vastuvõtmine). Praktika toimub kaasaegses keskkonnas ja olemas on kõik õppe läbiviimiseks vajalikud vahendid, tarvikud ning koristusmasinad.

Tuginedes eeltoodule teeb komisjon järelduse, et õppekeskkond on sobilik ning valitud digitehnoloogilised lahendused sobivad õppijale.

Arenguvõimalused

- 1) Kuna õppekavas puuduvad selgitused veebikeskkonnas koolituse toimumise võimaluste kohta, soovib komisjon lisada need selgitused õppekavasse. Õppijate eelnev informeeritus laiendab õppijate valikuid ja muudab õppekava atraktiivsemaks.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Koolitusasutuse õppeklass on mugav ja kaasaegne, varustatud vajaliku tehnikaga õppe läbiviimiseks. Praktika viiakse läbi keskkonnas, kus on olemas kõik vajalikud vahendid ja tarvikud ning kaasaegsed koristusmasinad. Õppijad on rahul veebikeskkonnaga, kus viiakse läbi koolitust. Veebikeskkonna kasutamisel toetatakse nii õppijaid kui ka koolitajaid. Eeltoodust lähtuvalt hindab komisjon valdkonna nõuded täidetuks.

RESSURSID:	Nõuded on täidetud
-------------------	---------------------------